

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : อิทธิพลของทุพโภชนาการและสิ่งเร้าทางสังคมที่มีผลต่อ
พัฒนาการทางสมองในเด็กอายุ ๐-๒๔ เดือน
ผู้วิจัย : น.ส.จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์
หลักสูตร : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาคลินิก)
อาจารย์ที่ปรึกษา : ศจ.พญ. เพ็ญศรี กาญจนันธุ์
สาขา : จิตวิทยาคลินิก
คณะ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
วันที่สอบป้องกันวิทยานิพนธ์ : ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๕

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษา เปรียบเทียบพฤติกรรมพัฒนาการของเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการและเด็กที่มีภาวะโภชนาการปกติ ซึ่งได้รับสิ่งเร้าทางสังคมแตกต่างกัน อายุ ๐-๒๔ เดือน ทดสอบพัฒนาการเป็นรายบุคคลด้วย DDST สองครั้งห่างกัน ๒ เดือน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๑๗๔ คน จากสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท ๖๔ คน ชุมชนแออัดคลองเตย ๖๐ คน และคลินิกสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลรามาธิบดี ๕๐ คน เด็กทุกคนได้รับการคัดเลือกร่วมกลุ่มตามระดับภาวะโภชนาการและสิ่งเร้าทางสังคม การประเมินภาวะโภชนาการใช้มาตรฐานน้ำหนักเด็กปกติกรุงเทพฯ และ modified Gomez classification ส่วนระดับของสิ่งเร้าทางสังคมประเมินโดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการกระตุ้นทางสังคมและการเลี้ยงดูเด็ก

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเด็กสถานสงเคราะห์ได้รับสิ่งเร้าทางสังคมน้อยที่สุด (4 ± 0) รองจากกลุ่มเด็กชุมชนแออัดคลองเตย (72.0 ± 4.8) และกลุ่มเด็กคลินิกสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลรามาธิบดีได้รับสิ่งเร้าทางสังคมมากที่สุด (44.0 ± 7.8) โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.001$) นอกจากนี้ กลุ่มเด็กที่ได้รับสิ่งเร้าทางสังคมน้อยมีน้ำหนักตัวเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มเด็กที่ได้รับสิ่งเร้าทางสังคมมากอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.001$) พบภาวะโภชนาการในกลุ่มเด็กสถานสงเคราะห์ 74.9% และในชุมชนแออัดคลองเตย 51.6%

สำหรับพฤติกรรมพัฒนาการ พบว่า กลุ่มเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการมีพฤติกรรมพัฒนาการช้ากว่ากลุ่มเด็กที่มีภาวะโภชนาการปกติอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.001$) พบพัฒนาการล่าช้าในกลุ่มเด็กที่

มีภาวะทุพโภชนาการ ๖๔.๑๔% และกลุ่มเด็กที่มีภาวะโภชนาการปกติ ๑๑.๘๓% กลุ่มเด็กที่ได้รับ
สิ่งเร้าทางสังคมน้อยมีพฤติกรรมพัฒนาการช้ากว่ากลุ่มเด็กที่ได้รับสิ่งเร้าทางสังคมมากอย่างมีนัยสำคัญ
($p < 0.001$) พบพัฒนาการล่าช้าในกลุ่มเด็กสถานสงเคราะห์ ๗๔.๖๔% ชุมชนแออัดคลองเตย
๒๕.๐๐% และคลินิกสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลรามาธิบดี ๒.๐๐% พฤติกรรมพัฒนาการที่ได้รับผล
กระทบกระเทือนมากที่สุดคือ พัฒนาการทางภาษา นิสัยส่วนบุคคลและสังคม การใช้กล้ามเนื้อใหญ่
ของร่างกาย และการใช้กล้ามเนื้อเล็กของร่างกายตามลำดับ

ส่วนเด็กสถานสงเคราะห์ที่มีภาวะทุพโภชนาการ ซึ่งมีน้ำหนักแรกคลอด < 2500 กรัม
และเด็กสถานสงเคราะห์ที่มีภาวะทุพโภชนาการซึ่งมีน้ำหนักแรกคลอด ≥ 2500 กรัม นั้น พบว่า ทั้ง
สองกลุ่ม มีพฤติกรรมพัฒนาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

Thesis Title : The Effects of Malnutrition and Social Stimulation on Mental Development During the First Two Years of Life.

Author : Miss Jiraporn Tangkittipaporn

Degree : Master of Science (Clinical Psychology)

Major Advisor : Dr. Pensri Khanjanasthiti

Department : Graduate Student in Clinical Psychology

Faculty : Graduate Studies, Mahidol University

Date of Graduation : October 19, 1982

Abstract

The purpose of this study was to compare behavioral development among the malnourished and the well nourished children from different levels of social stimulation, age between 0 - 24 months. There were 174 subjects:- 64 from social welfare institute (Phyathai Babies' Home), 60 from slum Klong Toey, 50 from Well Baby Clinic, Ramathibodi Hospital. The sample was classified by nutritional status and social stimulation level. Nutritional status was assessed according to Gomez classification modified for Bangkok children., and the social stimulation level was evaluated by using child rearing practice interview questionnaire. Denver Developmental Screening Test (DDST) was used to assess development of each child twice, two months apart.

The results indicated that children resided in Phyathai Babies' Home received less social stimulation (4^{+0}) than those residing in Slum Klong Toey ($32.17^{+9.83}$), and those who attended at Well Baby Clinic, Ramathibodi Hospital received the most social stimulation ($49.98^{+7.87}$) with statistical significance

($p < 0.001$). In addition, children residing in the environment with less social stimulation had lower body weight than those residing in the more enriched environment with statistical significance ($p < 0.001$). There were 78.13% of malnourished in Phyathai Babies' Home and 51.57% in Slum Klong Toey.

At both the initial test and retest, the percentage of malnourished children with delayed behavioral development was more than those of the well nourished with statistical significance ($p < 0.001$) :-69.14% of delayed development in the malnourished and 11.83% in the well nourished. And the percentage of poor socially stimulated children with delayed behavioral development was more than those of the well socially stimulated with statistical significance ($p < 0.001$) :-79.69% of delayed development in Phyathai Babies' Home, 25% in Slum Klong Toey and 2.00% in Well Baby Clinic, Ramathibodi Hospital. However, among the Phyathai Babies' Home-malnourished with birthweight < 2500 gm. and birthweight ≥ 2500 gm. no significant differences were found between these two groups in behavioral development.

In conclusion, the lack of adequate nutrition and social stimulation in early life affect all sectors of development; language being the most affected, followed by personal-social, gross motor and fine motor development respectively.

BIOGRAPHY

Name : Jiraporn Tangkittipaporn

Date of Birth : February 11, 1957

Place of Birth : Nongkhai, Thailand

Institutions attended :

Mahaprutaram Girl School, Bangkok

March 1975..... Mathayom Suksa V

Kasetsart University, Bangkok

March 1979..... Bachelor of Science
(Psychology)